

‘Een meeslepend verhaal over gebroken harten en gemiste kansen, waarin de liefde toch overeind blijft. Prachtig!’

– Kim Moelands, auteur van *Ademloos*

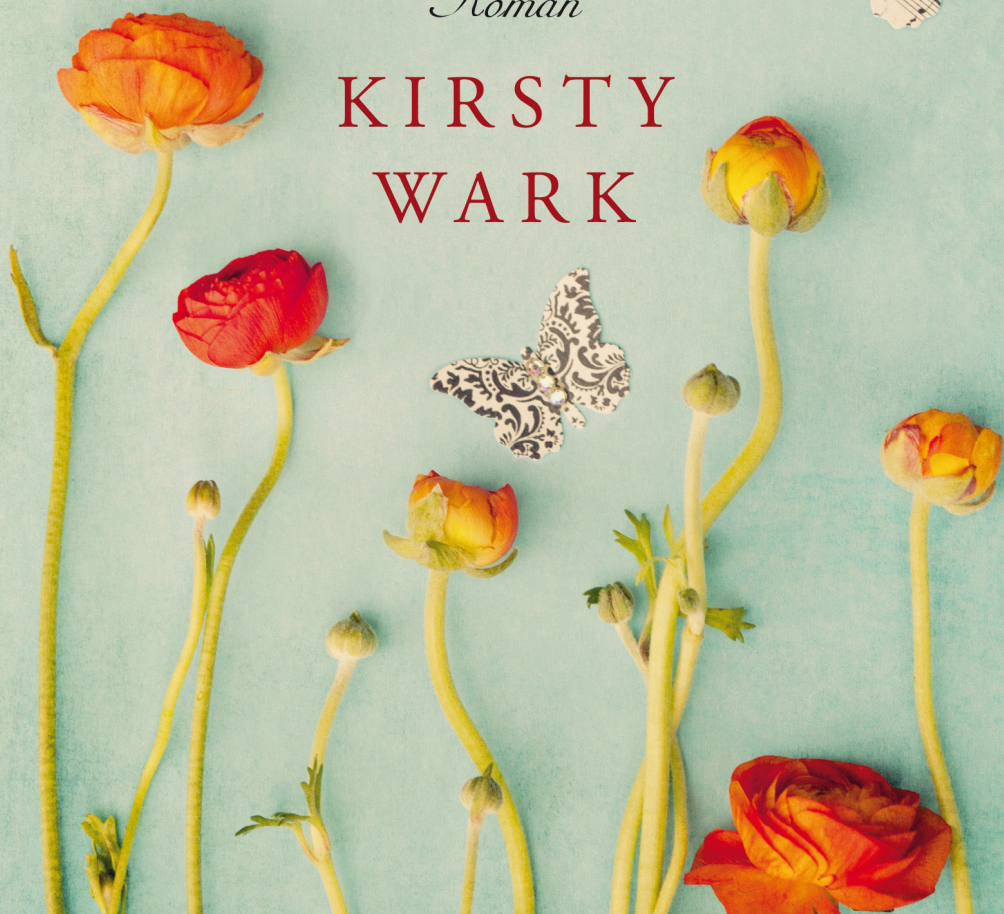

De erfenis van Elizabeth

Roman

KIRSTY
WARK

Over het boek

De oude, eenzame Elizabeth Pringle is een bekend gezicht op het Schotse eiland Arran. Maar is er iemand die haar echt kent? Wanneer ze sterft, blijkt haar testament een verrassing te bevatten. Ze laat haar huis en al haar bezittingen na aan een vrouw die ze nooit ontmoet heeft, maar die ze ruim dertig jaar geleden met een kinderwagen langs het huis zag lopen.

Het kind uit de kinderwagen, nu een vrouw van 35, besluit uit te zoeken waarom deze vreemde dame haar huis naliet aan haar moeder.

Een meeslepende, betoverende roman over de rijkdom achter zogenaamde alledaagse levens en de geheimen en overeenkomsten die vrouwen onderling binden.

Over de auteur

Kirsty Wark is journaliste, tv-presentatrice en schrijfster. Ze presenteert verschillende programma's bij de BBC, waaronder *Newsnight*. Ze woont al sinds jaar en dag in Schotland. *De erfenis van Elizabeth* is haar debuutroman.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Kirsty Wark

De erfenis van
Elizabeth

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel
The Legacy of Elizabeth Pringle
Copyright © Kirsty Wark 2014
Vertaling
Miebeth van Horn
Omslagbeeld
Susan O'Connor / Trevillion Images
Omslagontwerp
b'IJ Barbara
© 2014 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

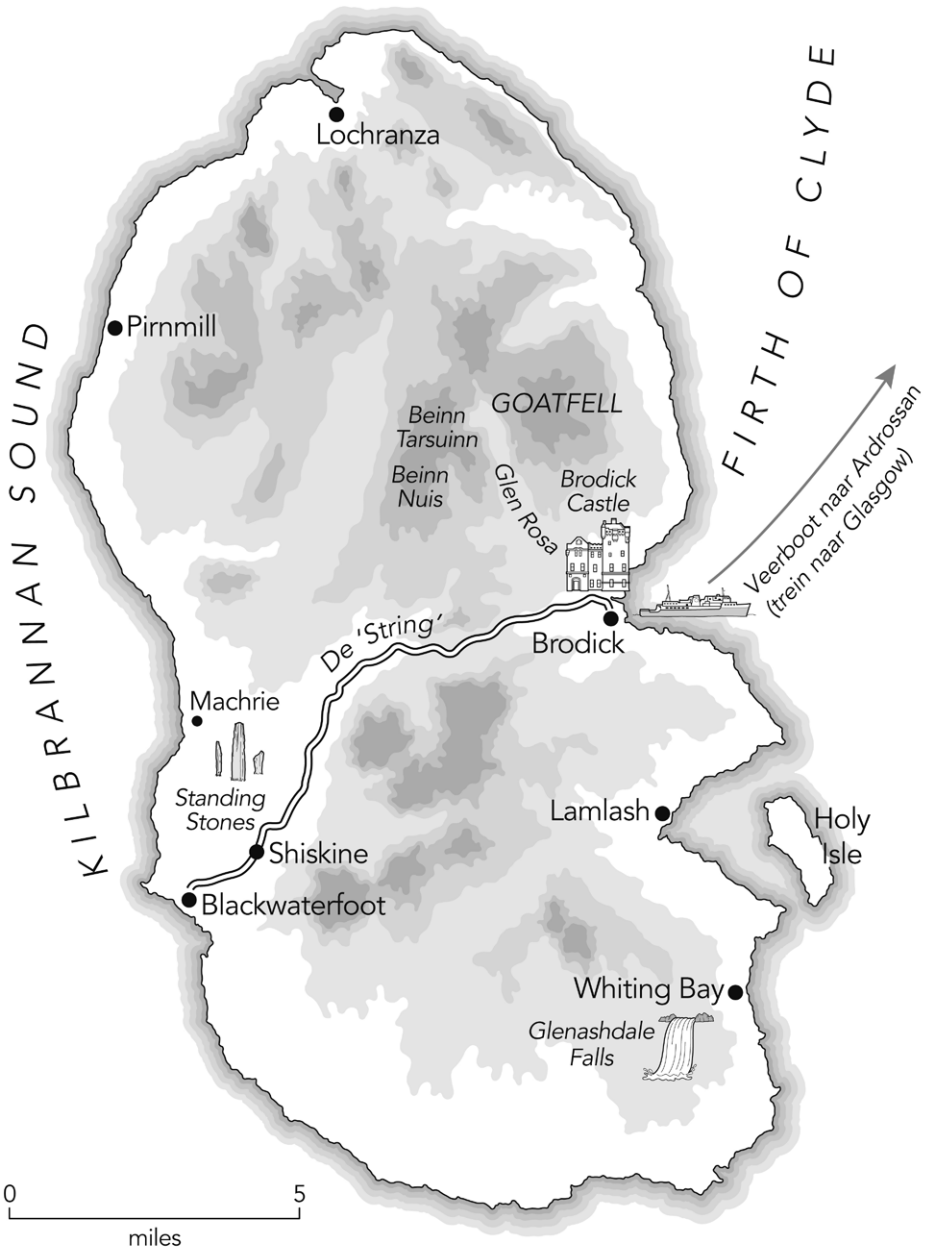
ISBN 978 94 005 0500 1

NUR 302

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veelevoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor mijn vader

Het eiland Arran

*There you stood at the edge of your feather,
Expecting to fly.
While I laughed
I wondered whether
I could wave goodbye,
Knowing that you'd gone.*

Neil Young, *Expecting to Fly*

Elizabeth

*Holmlea
Shore Road 20
Lamlash
Arran*

1 januari 2006

Beste mevrouw Morrison,

Bijna 32 jaar geleden vroeg u me in een brief contact met u op te nemen als ik ooit zou besluiten mijn huis te verlaten. Inder-tijd wist ik dat ik nooit ergens anders zou willen wonen, en dus had het geen zin om u te antwoorden. Ik heb sinds mijn achtste in dit huis gewoond, maar inmiddels ben ik stokoud en enigszins broos, en al heb ik me tot nu toe uitstekend kunnen redden, ik beseef wel dat ik niet lang meer te leven heb. Ik heb tegen mijn huisarts gezegd dat ik naar een klein verzorgingstehuis verhuis, omdat dat voor hem minder gedoe is, en nu dan eindelijk heb ik het huis afgesloten.

Het beetje familie dat ik had is al lang geleden gestorven. Ik ben de enige die nog leeft.

Ik kan me nog heel goed die zomer herinneren dat u die brief door mijn brievenbus gooide. Ik zat te borduren in de koele schaduw van de eetkamer toen ik de brievenbus hoorde kleppen. Ik schrok zo erg dat ik met mijn naald in mijn vinger stak en een druppeltje bloed op de stof liet vallen.

Ik zag u bijna dagelijks de kinderwagen over de Shore Road duwen, met uw lange, wapperende haren en een felgekleurde rok die opbolde rond uw enkels. U zag er heel jong uit. Het geluid van uw stem kwam door de tuin aan gezwefd als u uw dochter toezong, of misschien was het gewoon de zangerige toon van uw stem als u tegen haar praatte, en in antwoord maakte zij een zacht kirrend geluid. Ik herinner me dat u een keer naar me zwaaide, en volgens mij knikte ik u toen toe. Misschien hebt u het niet gezien. Dat tafereel staat me bij tijd en wijle helder voor de geest, en ik vraag me soms af wat er van jullie tweeën is geworden. Ik heb mijn hele leven op dit eiland doorgebracht.

Ik zal mijn notaris opdracht geven u aan te schrijven op het adres dat u in uw brief vermeldt. Holmlea is van u als u het nog steeds wilt hebben. Als hij niet binnen drie maanden van u hoort of als u laat weten dat u er geen behoefte meer aan hebt hier te wonen, zal hij andere instructies uitvoeren.

Natuurlijk kan het zijn dat het nu in uw ogen een bizar idee is, maar als u mijn huis nog steeds 'het mooiste van Lamlash' vindt en u komt hier wonen, is het enige wat ik van u vraag dat u goed voor mijn tuin zorgt. Die is altijd een bron van vrede en vreugde voor me geweest.

*Met vriendelijke groet,
Elizabeth Pringle*

Martha

Martha legde haar hand tegen het vereelte, ijzeren hek en het reageerde met zijn vertrouwde gepiep van verzet toen ze het openduwde. Het leek of de andere victoriaanse villa's aan The Oval elkaar verdrongen om haar in de gaten te houden, met haar opgeslagen kraag, haar mond vastberaden en een zorgelijke blik in haar ogen. De hoge bomen aan weerszijden van het pad tekenden zich af tegen de grauwe maarthemel in Glasgow, met spinachtige takken die waren vervlochten tot een verwrongen overhuiving. Op weg naar de vertrouwde, rode voordeur was het grind onder haar voeten onverzoenlijk. Het was nauwelijks een maand geleden dat Martha hier voor het laatst was geweest, maar het voorgevoel dat zich als een scherf graniet in haar borstkas had genesteld, kreeg nu gezelschap van een pijnscheut van verlies. Ze raakte er bijna van buiten adem.

Anna Morrison was niet meer thuis. Er klonk geen uitgelaten begroeting.

Martha stapte de vestibule in, waar een tapijt van post de houten vloer aan het zicht onttrok, en schrok van de weergalmende stilte. Deuren stonden open naar kamers alsof ze om gezelschap smeekten. Ze ademde de muffe lucht in die doortrokken was van een scherpe geur van een kringloopwinkel vol vesten en winterjassen en ooit gekoesterde porseleinen theekopjes, allemaal haastig weggegooide overblijfselen van voorbije levens.

Ze plofte neer op een stoel aan de oude vurenhouten keu-

kentafel die de onuitwisbare sporen en littekens droeg van een gezinsleven – een kring van een koffiekop waar vaak op geschuurd was, de afdruk van een regel schrift – en staarde naar het schilderij van hun tweeën op de tegenoverliggende muur. Martha als klein meisje bij Anna op schoot, in een witte bloes geborduurd met rozen en een roze dirndrok, haar lange benen gespreid en met blote voeten, en haar moeder die haar met neergeslagen blik dicht tegen zich aan hield. Het deed Martha denken aan een schilderij van Mary Cassatt. Misschien was dat ook de bedoeling van de kunstenaar, maar Susie schepte er altijd genoeg in om op te merken dat als dat het geval was, het wel een slap aftreksel was.

Mensen zeiden dat Martha toen ze volwassen werd, precies op Anna was gaan lijken, met die grote, bruine ogen, het hoge voorhoofd en hetzelfde slanke postuur; maar volgens vrienden hadden ze in de allereerste plaats dezelfde mooie lach. Het waren complimenten die Martha tegelijkertijd slecht op haar gemak en blij maakten. Maar toen ze om zich heen keek in de ruimte die haar het liefst was, ving ze haar spiegelbeeld op in de oude, vlekkerige spiegel, met haar kastanjebruine haar tegen haar hoofd geplakt en vage zorgrimpels tussen haar sterk gebogen wenkbrauwen. Vandaag kon je haar vijfendertig jaar wel aan haar afzien.

Martha had haar geliefde vest van grijs kasjmier aan op een spijkerbroek, het vest dat ze had gekocht om haar eerste artikeltje in *The Caledonian* te vieren. Ze vond het nog steeds heerlijk zitten, maar in het waterige licht leek het alle kleur uit haar gezicht weg te trekken en het drong tot haar door dat ze er in de ogen van de buitenwereld wel heel mat en neerslachtig moest uitzien.

Aan de hoek van de spiegel hing een aan een touwtje geregen en geknoopt stel kralen van amber. Ondanks dat haar zestigste verjaardag naderde, had Anna Morrison nooit helemaal de hippie in zichzelf kunnen kwijtraken. Ooit erger-

de Martha zich behoorlijk aan die blijvende voorliefde van haar moeder voor lange rokken en flaphoeden, maar nu verlangde ze naar haar vaste begroeting ‘Hé, hoe gaat het met je, schatje?’ en die alomvattende, soms net iets te dwingende omhelzing die daarop volgde, geurend naar Rive Gauche en sjekkies.

Martha deed haar ogen dicht en verzamelde flarden van een gesprek op de late avond, met zijn tweeën aan de vurenhouten tafel in het flakkerende kaarslicht.

‘Maar heb je dan nooit het gevoel gehad dat je van alles hebt gemist door ons zo jong te krijgen?’

‘Hoezo heb ik van alles gemist? Jullie waren een geschenk voor ons,’ had Anna kalm geantwoord.

‘Maar je was nog maar net met je carrière begonnen, en Joost mag weten hoe vaak jij tegen ons zegt dat de wereld op ons ligt te wachten!’

‘Ik hield van je vader, en ik wilde zijn kinderen.’ Martha kon zich herinneren dat ze even had gehaperd en met haar lange, met sieraden bezette vingers over haar arm had gestreken voordat ze zacht was verdergegaan: ‘En het was maar goed ook dat we het niet hebben uitgesteld, waar of niet?’

Nu draaide Martha haar hoofd naar het raam, waar een collage van ooit felgekleurd vloeipapier op een vierkant stuk vetvrij papier tegen de ruit zat geplakt. Als de zon scheen, danste het licht door het verschoten oranje, paars en blauw, en wierp het kleurvlekken de keuken in, maar vandaag leken de tinten vlak en ondoorzichtig. Aan de rand van het plaatje stond geschreven: ‘Susie, zes jaar, naar Matisse.’ Met een paperclip zat er een omkrullende foto aan vastgemaakt van een klein meisje dat de collage vasthield met naast zich een jongeman op zijn hurken die trots grijnsde; hun vader John Morrison. Zolang Martha zich kon herinneren hingen ze daar al tegen het glas geplakt. Zij en Anna, en zeker Susie zouden nooit die foto weghalen.

Martha liep naar de hoge schoorsteenmantel boven het houtfornuis en raakte stuk voor stuk elk vertrouwd voorwerp aan: de kandelaars van Wemyss-aardewerk met de scherfjes eraf, versierd met blozend roze rozen, die ze Anna twee jaar geleden met Kerstmis had gegeven, de edwardiaanse tafelklok met het geblokte inlegsel die ze op een van hun strooptochten langs uitdragerijen hadden gevonden. Het eens zo geruststellende getik zweeg nu.

Martha tastte naar het sleuteltje dat eronder lag, draaide de klok om, peuterde een koperen plaatje los en wond de veer op tot hij strak zat en de klok weer tot leven kwam. Ze zette de wijzers goed en deed een stapje achteruit om hem te bewonderen, terwijl de keuken zich vulde met zijn getik.

Haar hand ging langs de lege fles Krug die ze hadden leeggedronken om Martha's doctoraal Engels te vieren, met haar naam en de datum op het etiket gekrabbeld. Ze tilde de pot ernaast op, vol strandglas en versierde scherven, allemaal schatten die op regenachtige, zilte stranden waren verzameld, en liet de pot tussen haar handen heen en weer rollen om te zien hoe de vormen over elkaar heen tuimelden, opnieuw samenkwamen en weer uiteenvielen in willekeurige combinaties.

Net toen ze de pot weer terug wilde zetten op de plank, zag ze dat er een brief onder had gelegen. De envelop, die geadresseerd was aan een mevrouw A. Morrison en was voorzien van het opschrift DRINGEND, was opengescheurd en slordig opnieuw dichtgeplakt. De ongerustheid die de laatste tijd voortdurend op de loer lag, overspoelde Martha toen ze het enkele blaadje crèmekleurig papier eruit haalde. De brief, afkomstig van een notariskantoor in Glasgow, Hardie & Lynch, was kort en formeel en bevatte een verzoek aan mevrouw Anna Morrison om zo snel mogelijk contact op te nemen met Fergus Hardie.

Martha stond bewegingloos. De klok klonk luider en schel-

ler, het gebulder van het verkeer in de verte leek dichterbij. Ze liet zich weer op een stoel aan de tafel zakken, legde haar voorhoofd op haar armen en vroeg zich af of haar moeder soms iets onwelvoeglijks had gedaan.

Instinctief ging haar blik naar de foto in het beslagen zilveren lijstje op de boekenkast. Anna in een lange geborduurde jurk van kaasdoek, een bloemenkrans in het haar en de glinstering van haar bengelende, indiaanse oorringen. Haar vader met zijn armen stijf om Anna heen geslagen, een grijns op zijn gezicht, een sigaartje tussen zijn tanden geklemd onder zijn Zapata-achtige hangsnor, en cowboylaarzen die zijn lange, toch al magere gestalte nog eens benadrukten. Anna's verhalen over 1969 gingen over een gouden jaar. Na de huwelijksceremonie hadden ze gedanst op Dylans *Lay Lady Lay*. Later, toen Martha klein was, en Susie na haar, had John Morrison hen vastgehouden en steeds weer dat liedje gezongen tot hij hen in slaap had gesust.

Met een strakke blik op de foto van haar vader probeerde ze hem op te roepen, zo graag wilde ze dat hij nu hier was. Ze dacht terug aan die dag in het ziekenhuis dat ze zijn gierende ademhaling eindelijk had zien plaatsmaken voor een zucht. Anna had haar hoofd op zijn borst gelegd, met Susie doodsbang jammerend naast zich. Martha's zestiende verjaardag.

Het kantoor van Hardie & Lynch was op de bovenste verdieping van een mooi gebouw van bleke zandsteen in het centrum van de stad. Martha had besloten om er in de ochtendzon heen te lopen vanaf de West End, in de hoop dat ze kracht zou kunnen ontleneren aan de solide, rechte straten van de victoriaanse grandeur van Glasgow. Af en toe keek ze omhoog om een glinstering op te vangen van een gebogen raam, waarvan de smaragdgroene en blauwe glas-in-loodafbeeldingen verhaalden van voorbije glorieën op zee. Ze ving een glimp op van de contouren van een engelachtig ge-

zicht omspeeld door zandstenen krullen dat een bries blies om de koopvaardijsschepen oostwaarts te jagen naar China, of misschien westwaarts naar New York.

Toen ze Gordon Street bereikt had, liep ze tussen de standbeelden van Britannia door die de ingang flankeerden, en duwde de zware, mahoniehouten deuren open. Op een koperen plaat stond vermeld dat Hardie & Lynch op de bovenste verdieping zat, dus ze liep de trap op, met voetstappen die weerkaatsten op de stenen treden op weg langs wanden met versierde tegels. Ze hoorde de lift naast zich omlaag zoemen en daarna weer zijn weg omhoog knarsen met binnenin zacht murmelende stemmen.

De jonge receptioniste achter haar bureau bij Hardie & Lynch droeg een masker van oranje make-up, een norse gezichtsuitdrukking en haar strakke, witte shirt stond zo ver open dat het kantje van haar lichtgevend roze beha zichtbaar was. Martha kon zo ongeveer de geliefde tirade van haar moeder horen: 'Wat denk je, Martha? Was dat feminisme dan alleen maar een hallucinatie? Dat kwam dan zeker door die paddo's.' Martha keek naar het meisje. Ze mocht dan misschien geen steek geven om dat hele feminisme, dacht ze, maar ze was graag bereid ervoor op te komen als dat nodig was.

'Hallo. Ik ben hier voor mijn afspraak met meneer Hardie.'

De receptioniste boog alleen haar hoofd en tilde de hoorn op om met dezelfde verveelde stem die Martha herkende van haar telefoontje naar het kantoor aan te kondigen dat ze was gearriveerd. Daarna wees ze haar, vrijwel zonder haar aan te kijken, naar verderop in de gang.

Martha kwam bij een deur waarop in gouden letters de naam 'Fergus Hardie' stond geschreven, die op datzelfde moment van binnenuit werd geopend. Een lange, gedistingeerde man in een goed gesneden, tweed pak kwam tevoorschijn en schudde haar hand. 'Komt u alstublieft binnen, mevrouw

Morrison,' zei hij met een hartelijke glimlach.

De wanden van de enorme hoekkamer waren bedekt met zware boekenkasten met glazen deurtjes ervoor, vol juridische boeken. Over het versleten, vaste tapijt was een Perzisch kleed uitgespreid en op het bureau van Fergus Hardie dreigden stapels met roze en rode koorden dichtgebonden, beduidende dossiers hem te overspoelen.

'Gaat u zitten. Dank u wel dat u zo snel bent gekomen. U gaf Fiona aan de telefoon al aan dat u gevolmachtigd bent en waarom dat is. Dat is goed.'

'Is er iets ergs gebeurd? Heeft mijn moeder iets gedaan?'

'Niets ergs, dat kan ik u verzekeren, maar het is misschien allemaal behoorlijk verwarrend, dus ik moest u maar meteen dit te lezen geven, dan praten we daarna verder.'

Fergus Hardie stond voor haar, een verweerde man van in de zeventig, dacht ze, die met zijn heldere, grijze ogen vriendelijk naar haar keek. Hij had twee brieven in zijn hand en hij wees haar naar een met leer beklede leunstoel naast zijn bureau.

Toen ze de eerste brief aannam, gaf hij haar een glas whisky aan. 'Een kleine Ardbeg is wellicht geknipt voor deze gelegenheid.'

Martha keek naar het eerste vel papier en zag tot haar verbazing Anna's prachtige handschrift. Ze nam een forse slok uit haar glas en was dankbaar voor het zacht brandende gevoel toen de moutwhisky haar keel raakte.

Juli 1972

Geachte juffrouw Pringle,

Ik hoop dat u het niet erg vindt dat ik u zomaar schrijf. U kent me niet, maar ik kom al een maand bijna elke dag over de Shore Road met mijn dochter Martha in haar grote, blauwe kinderwagen, en soms bent u dan in uw mooie tuin bezig. Ik

zwaai weleens en misschien hebt u me weleens in de verte gezien. Mijn man en ik zitten deze zomer in een tuinhuis aan Hamilton Terrace.

Ik hoop heel erg dat u me niet brutaal of aanmatigend vindt, maar ik kom al jaren op dit eiland en van alle dorpjes op Arran is Lamlash het schattigst en uw huis het mooist. Mocht u ooit besluiten om het te verkopen, wilt u mij dat dan laten weten? Als ik u was, zou ik nooit weggaan! Wat moet het heerlijk zijn om elke ochtend de gordijnen te kunnen opentrekken en dan Holy Isle in het water te zien liggen. Maar voor het geval dat, sluit ik toch maar een gefrankeerde envelop met ons adres in.

Met vriendelijke groeten,

Anna Morrison

Martha kreeg het gevoel dat er iets tegen haar keel duwde dat haar de adem benam. Ze vergat de kamer en Fergus Hardie, die tegenover haar zat, en zag ineens weer het gezicht van haar moeder zoals het toen was geweest. Het doemde glimlachend op uit een van een verzameling ingelijste foto's op Anna's slaapkamer. Anna stond over Martha in de kindergagen gebogen, met haar lange haar wapperend in de wind.

Martha's ogen zwommen even tot ze ze weer scherp stelde. Blozend wierp ze een vragende blik naar Fergus Hardie. Hij glimlachte en stak haar de andere brief toe. 'De wens van uw moeder is eindelijk in vervulling gegaan.'

Martha bekeek het broze maar welopgevoede handschrift en terwijl ze het aanbod dat de brief van Elizabeth Pringle bevatte tot zich liet doordringen, keek ze verward naar de notaris. 'Wat betekent dit?' gooide ze eruit. 'Dat het huis van mama is?'

Fergus Hardie knikte. 'Laten we dit even rustig aanpakken,' zei hij vriendelijk, terwijl hij zijn vingertoppen voor zich tegen elkaar drukte.

‘Maar dat komt te laat voor mijn moeder. Ze begrijpt het misschien zelfs helemaal niet.’

De notaris stak zijn hand op. ‘Misschien is er een oplossing. Het hangt van u af. Laten we bij het begin beginnen. Ik zal u vertellen hoe dit allemaal is gebeurd.’ Hij bracht het kristallen glas naar zijn mond en nam een flinke slok van de goudkleurige whisky. ‘Het is een van de weinige overgebleven genoegens van dit vak, en het komt nog maar zelden voor, dat ons gevraagd wordt iets intrigerends te doen.’

Elizabeth Pringle beschrijft me wel als haar notaris, maar ik heb haar nooit ontmoet. Het kan zijn dat ze een cliënt van mijn vader is geweest, maar hoe ik ook heb gezocht, en ik mag wel zeggen dat ik heel grondig ben geweest, ik kan geen oude dossiers vinden.’ Hij nam weer een slok. ‘Twee maanden geleden heeft ze me de brieven toegestuurd die u net hebt gelezen, samen met een stel instructies. Een week later hoorde ik van haar huisarts dat ze was overleden, waarna er ook keurig een kopie van de overlijdensakte arriveerde.’

‘Het lijkt zo ongelooflijk... na al die jaren.’

‘Het kan ongelooflijk lijken, geef ik toe, maar in feite is het allemaal heel ongecompliceerd.’

‘Echt waar? Bedoelt u dat mama het huis kan krijgen als ze dat wil?’

‘Nou ja, als gevolmachtigde kunt u die beslissing voor haar nemen.’ Fergus Hardie boog over zijn bureau. ‘Het huis met zijn hele inhoud is van u, mevrouw Morrison, mocht u het aanbod van Elizabeth Pringle aanvaarden. Ik heb alles nage trokken. Naar het schijnt was ze volledig bij haar verstand. Toen ze stierf was ze vijffennegentig, en zoals ze al zei, heeft ze geen verwanten. Voor zover ik kan nagaan, zijn er geen hiermee strijdige aanspraken. En dus kan ik u mededelen dat dit, afgezien van een aantal kleine legaten voor plaatselijke organisaties, haar hele nalatenschap omvat.’

Martha’s gedachten gingen als een razende tekeer. ‘Maar ik

heb een jongere zus. Wat doe ik met haar?’

‘Dat moet u helemaal zelf bepalen. U hebt de macht om deze beslissing te nemen, en niet zij. Of u de zaak wel of niet met haar bespreekt, moet u uiteraard zelf uitmaken.’

Martha keek even weg. Susie. Ze had ervoor gekozen om in Kopenhagen te blijven, ook al ging Anna achteruit. Er kwam een beeld in haar op van haar moeder van drie jaar geleden. Lachend en een beetje aangeschoten zaten Martha en zij op het strand met een picknick, met hun rug naar de Shore Road, op een weekenduitstapje naar Arran. En toch had ze het nooit gehad over het huis vlakbij of zelfs maar over de brief. Martha’s borstkas kneep samen. Indertijd begon Anna natuurlijk ook al haar geheugen te verliezen.

De geruststellende stem van Fergus Hardie drong tot haar door. ‘Dit zal allemaal wel heel onwerkelijk lijken, mevrouw Morrison. U hoeft echt niet nu meteen een beslissing te nemen.’

Martha rechtte haar rug en dronk haar glas leeg, waarna ze hem recht aankeek. ‘Neem me niet kwalijk. Het is heel vreemd, en toch klopt het op de een of andere manier. Ik kan me voorstellen dat mama die brief heeft geschreven. Het was echt iets voor haar. Het doet me denken aan hoe ze was, voordat... Het is eigenlijk een fijn gevoel.’

Ze zweeg even en ineens voelde ze een steek van opwinding. ‘Er is een tijd geweest dat mama impulsief was, en mensen zeggen dat ik op haar lijk.’

Fergus Hardie haalde zijn schouders op en maakte een gebaar met zijn handen dat zoveel wilde zeggen als ‘wat heb je helemaal te verliezen?’. Martha zag dat hij twee sleutels in zijn hand had. ‘Moet u horen. Dit is allemaal even onorthodox. Waarom neemt u de sleutels niet mee om een kijkje te nemen? Het is tenslotte maar een kwestie van even de Firth of Clyde oversteken.’ Hij aarzelde. ‘Neemt u uw moeder mee?’

Martha schudde haar hoofd en haastig zei Fergus Hardie: ‘Neem me niet kwalijk, dat gaat me niets aan.’

‘Nee, dat geeft niets. Ze willen haar voorlopig op een gesloten afdeling van het ziekenhuis houden om haar te beoordelen.’ Martha voelde de tranen in haar ogen prikken. ‘En bovendien zou het allemaal weleens te verwarrend voor haar kunnen zijn.’

Fergus Hardies glimlach beduidde dat hij al heel wat gezinstrauma’s aan zich voorbij had zien komen binnen de muren van zijn kantoor. Hij stond op en liep om zijn bureau heen om haar de sleutels te geven. ‘Ik begrijp het. U bent natuurlijk in de beste positie om aan te voelen wat u moet doen. *Bonne aventure*, mevrouw Morrison.’

Martha liep de warme lentezonneshijn in, kantelde haar gezicht naar de stralen, sloot haar ogen en speelde het gesprek met Fergus Hardie opnieuw af. Ze kon het bijna niet geloven wat er zo-even was gebeurd, en toch was het allemaal heel doodgewoon. Alle angst en verwarring, alle paniekerige momenten van de afgelopen paar weken verdwenen naar de achtergrond en Martha voelde iets bruisends in haar binnenste opborrelen. Uitgelatenheid. Dit was een kans om te ontsnappen. Egoïstisch, ook dat, en zelfs roekeloos, maar wat overeind bleef, bedacht ze, was dat Anna degene was die haar deze kans had geboden, de Anna die ooit jong, oogverblindend en eigenzinnig was geweest. Dus waarom zou Martha de droom van haar moeder van de hand wijzen, ook al waren Anna’s herinneringen eraan verdwenen als paardenbloempluisjes in een zachte bries?

Toen de beslissing eenmaal was gevallen, stelde Martha in haar hoofd even snel een lijst op, waarna ze rechtstreeks doorliep naar een internetcafé in de buurt. De eerste e-mail die ze schreef was gericht aan zuster Adabayo in het Kingswood-ziekenhuis.